

Havayolu İşletmelerinin sınıflandırılması

HAVAYOLU İŞLETMELERİNİN SINIFLANDIRILMASI

Havayolu işletmelerinin sınıflandırmasında dünyadaki örnekleri incelediğimizde çeşitli farklılıklar olduğunu görmekteyiz. SHGM, hava taşıma işletmelerini “Hava araçlarıyla ticari amaçla, belirli hatlar üzerinde, ücret karşılığında yolcu veya yük veya yolcu ve yük taşıması yapan işletmeler ile ticari hava taşımacılığı kapsamında olmayan yolcu ve yük taşımacılığı ile ücret karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın yapılacak hava işi ve eğitim faaliyetlerini yapan işletmeler” olarak tanımlamaktadır.

SHGM Hava taşıma işletmeleri sınıflandırılmasını ise; havayolu, hava taksi, genel havacılık ve balon işletmeleri olmak üzere dört grupta toplamaktadır.

- **Havayolu İşletmeleri**

Koltuk kapasitesi yirmi ve üzeri olan Türk tescilli uçaklarla yolcu taşımacılığı ile sadece yük taşımacılığı yapan ticari hava taşıma işletmeleri havayolu İşletmeleri olarak adlandırılmaktadır. Havayolu işletmeleri tarifeli, tarifesiz ve yük taşıyan havayolları olarak sınıflandırılmaktadır.

- **Hava Taksi İşletmeleri**

En fazla on dokuz koltuk kapasitesine sahip Türk tescilli hava araçları ile ticari hava taşımacılığı yapan işletmeler Hava Taksi işletmeleri olarak adlandırılmaktadır.

- **Genel Havacılık İşletmeleri**

Ticari hava taşımacılığı kapsamında olmayan yolcu ve yük taşımacılığı yapan işletmeler ile ücret karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın önceden belirlenmiş bir hava sahasında ve belirlenmiş bir amaca yönelik olarak gerçekleştirilen operasyonları ve eğitim faaliyetleri yapan işletmeler Genel Havacılık İşletmeleri olarak adlandırılmaktadır.

- **Balon İşletmeleri**

Ülke Hava Sahasında balonla havacılık faaliyetlerini icra eden işletmelerdir. Balon ile her türlü ticari hava taşımacılığı yapacak işletmecilerin Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmesi zorunludur.

Türkiye’de ticari havayolu işletmeleri, Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A)’nde şu şekilde sınıflandırılmıştır.

- Tarifeli taşıyıcılar
- Tarifesiz taşıyıcılar
- Bölgesel taşıyıcılar
- Yük Taşıyıcılar
- Hava Taksi

SINIFLANDIRMA KATEGORİSİ	HAVAYOLU TÜRÜ
Yaptıkları Operasyon Düzenli Olup Olmamasına Göre	Tarifeli Havayolları Tarifesiz Havayolları Charter Havayolları
Sahiplik ve Kontrol Edilebilirliklerine Göre	Devlet Sahipliğindeki Havayolu İşletmeleri Özel Havayolu İşletmeleri Ortaklaşa Kurulan Havayolu İşletmeleri
Ulusal veya Uluslararası Pazarda Östlendikleri Role veya Operasyonların Büyüklüğüne Göre	Büyük Havayolu İşletmeleri Bölgesel Havayolu İşletmeleri Besleyici Havayolu İşletmeleri Commuter Havayolu İşletmeleri
Pazardaki ve Ekonomik Önemlerine Göre	Niş Havayolu İşletmeleri Yeni Kurulmuş Havayolu İşletmeleri Pazara Yeni Giren Havayolu İşletmeleri Düşük Maliyetli Havayolu İşletmeleri
Ticari Ortaklıklara Üye Olup Olmamlarına Göre	IATA Üyesi Havayolu İşletmeleri IATA Üyesi Olmayan Havayolu İşletmeleri
Taşıdıkları Trafiğin Türüne göre	Yolcu Havayolları Kargo Havayolları

1.Yaptıkları Operasyonun Düzenli Olup Olmamasına Göre

- Tarifeli Havayolları
- Tarifesiz Havayolları
- Charter Havayolları

2. Sahiplik ve Kontrol Edilebilirliklerine Göre

- Devlet Sahipliğindeki Havayolu İşletmeleri
- Özel Havayolu İşletmeleri
- Ortaklaşa Kurulan Havayolu İşletmeleri

3. Ulusal veya Uluslararası Pazarda Üstlendikleri Role veya Operasyonların Büyüklüğüne Göre

- Büyük Havayolu İşletmeleri
- Bölgesel Havayolu İşletmeleri
- Besleyici Havayolu İşletmeleri
- Commuter Havayolu İşletmeleri

4. Pazardaki ve Ekonomik Önemlerine Göre

- Niş Havayolu İşletmeleri
- Yeni Kurulmuş Havayolu İşletmeleri
- Pazara Yeni Giren Havayolu İşletmeleri
- Düşük Maliyetli Havayolu İşletmeleri

5. Ticari Ortaklıklara Üye Olup Olmamalarına Göre

- IATA Üyesi Havayolu İşletmeleri
- IATA Üyesi Olmayan Havayolu İşletmeleri

6. Taşıdıkları Trafiğin Türüne göre

- Yolcu Havayolları
- Kargo Havayolları